

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementpris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen mandag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og Ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat: 25287. Redaksjonssekretæren privat: 10695. — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 l, åpent torsdager fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: Rosenkransbønnen. — Ekteskapets sakrament. — N. K. K. F. gjennom 10år. — Millionærdame og negerapostel. — Intet er så vakkert -. — Kvinners socialfølelse. — N. K. K. F. — Opdragelse til hjemmet. — Fra Vikariatet. — Herhjemme.

Rosenkransbønnen.

«Men Maria bevarte alle disse ord og overveiet dem i sitt hjerte.» (Luk. 2, 19).

Hvor ofte hører man ikke anderledestroende uttale sig nedsettende om Rosenkransbønnen. Man kan trygt si at det er neppe nogen katolsk andaktsform som er så baktalt, så urettferdig bedømt som Rosenkransen.

Nu kan og må vi innrømme at Rosenkransen ofte bedes slik at det i det minste høres ut som en mekanisk og upersonlig dur. Men dermed hører også alle innrømmelser op. Og la det være sagt med én gang: det kan være ytterst urettferdig å dømme og vrake en bønn alene fordi man synes den blir bedt for hurtig. Det er en erfaring at når Rosenkransen bedes av en hel menighet vekselvis med presten, da må det ikke skje for langsomt. Ellers taper man rytmen og det hele virker usigelig tungt og enerverende.

Men det verdifulleste ved Rosenkransen består i noget som blir helt oversett av alle som forkaster den som uåndelig og mekanisk. Hovedsaken er ikke hverken det man ser eller det man hører — nei, ikke en gang de vakre og hellige bønnens ord som stiger og synker under kirkens hvelv. Hovedsaken med Rosenkransen er og blir den stille, betraktende bønn, som foregår i vårt sinn mens Fader Vår og Hil Dig Maria fremsies. Og så lenge man ikke har forstått dette må man ikke uttale sig om Rosenkransbønnen, medmindre det da er for å innrømme at man hverken forstår den eller kjenner den.

Rosenkransens styrke og verdi ligger deri at den kombinerer den munttlige og den betraktende (men-

tale) bønn. Den betraktende bønn er ingen lett sak, men ved Rosenkransens hjelp blir vanskeligheten mindre. Rosenkransbønnen gir oss nemlig en viss ytre beskjeftigelse som ikke er av den art at den forstyrrer oss, men som dog er nok til å bevare oss for den tretthet og tørrhet som så ofte melder sig under den rent betraktende bønn.

Hovedsaken er og blir denne betraktende bønn. Det vil si: at mens vi ber vårt Fader Vår eller ved Hil Dig Maria påkaller Guds mors forbønn, så dveler vi i tanken ved Kristi livs mysterier. Og slik som Rosenkransen har utviklet sig, så er denne tilsynelatende stadige gjentageslesbønn med de samme ord så rik på avveksling som neppe nogen annen bønn.

Under Rosenkransbønnen overveier vi nemlig vekselvis de gledefulle, de smertefulle og de herlighetsfulle mysterier som knytter sig til Kristi komme til verden, til Hans lidelse og død og til Hans opstandelse og himmelfart. Og idet vi dveler ved disse enkelte mysterier søker vi å finne en praktisk anvendelse for dem i vårt eget liv. Derved blir Rosenkransbønnen en mektig hjelp i våre bestrebelsers for å etterfølge vår guddommelige Mester.

Man har betegnet Rosenkransen som en bønn vi ber til vår Frelser Jesus Kristus sammen med Hans mor, Maria. Det er just det den er og det er det som gjør den så sterk og tillitsfull. Mens vi ber den, vi svake, ustadige menneskebarn, kan det hende at våre tanker adspredes og fjerner sig langt fra der vi vildt de skulde være. Men imens ber jomfru Maria

med oss og for oss. Mens vi kanskje trette og uopmerksomme fremsier vår bønn: «Hellige Maria, Guds mor, bed for oss syndere nu og i vår dødstime», bærer hun uten ophold våre bønner frem for Guds trone. Og når vi i dødsstundens avmakt ikke lenger har evne til å be, da ber hun fremdeles for oss at vi må nå frem til Guds evige lys og der finne vår fred for alltid.

Ja, i sannhet: Rosenkransbønnen er en stadig kilde til fordypelse i det kristne liv. Vi føres inn til kristendommens kjerne. Betlehem, Nazareth stiger frem for vårt indre blikk. Golgatas kors kommer nærmere til oss og Jesu Hjerte åpner sig for oss med hele sin kjærlighets uendelige dybder. Påskemorgens budskap blir stadig mer levende for oss, og Pinseunderets kjennsgjerning får mer og mer makt over den troendes sinn.

Ja, Rosenkransen er en rik og herlig bønn. Det kan ikke forbause at Kirken anbefaler den så sterkt til oss alle.

Tilbake blir bare et spørsmål: Hvor ofte ber vi Rosenkransen og hvorledes ber vi den? Det er Kirkens ønske at vi skulde be den ofte, ja daglig. Og når vi ber den søker vi da virkelig etter beste evne å overveie de store trossannheter som den fremsetter for oss? La oss nu flittig ta del i oktober måneds Rosenkransandakter, så vi kan lære å be den. Da vil vi snart komme til å holde av den, og den vil få en fast plass blandt våre daglige bønner.

Ekteskapets Sakrament.

Disse tanker er tatt fra en tale som kardinal Faulhaber, München, nylig har holdt.

Fordi ekteskapet i sig selv omfatter to personer kan det med rette betraktes som *det sociale Sakrament*. Men det bærer også denne betegnelse med rette fordi dets mål er samfundet — det er innstiftet med den vedvarende fornyelse av den stadig døende slekt for øie. Og endelig er det socialt, fordi det efter Guds plan er roten til hele samfundet — samtidig med at det er botemidlet for alt det onde som truer dette samfund med en stadig oppløsning. Derfor må ekteskapet holdes hellig — derfor må de ekteskapelige forhold saneres, ti er roten syk sykner hele treet og da nytter det ikke om man stiller nokså omhyggelig med grenene. Hvad hjelper all social lovgivning, all forsorg og all omsorg, når man samtidig gjør alt for å skape urolige forhold ved f. eks. å lette adgangen til skilsmisse og tolerere løse forbindelser! Da legger man selv øksen ved treet rot — og når man har begravet ekteskapets hellighet, rammes et folks sundhet og kraft av ordene:

«Se, føttene på dem som skal begrave Dig står for døren!»

La oss overveie i denne forbindelse apostlen Pauli ord: «Ekteskapet er en stor hemmelighet — jeg sier eder dette med henblikk på Kristus og Kirken.» Og hvad er så dette ekteskap sett i hellighetens lys?

Det er en av de syv hellige brønner som styrker oss med Livets vann på vår vandring her nede!

Det er en av de syv hellige kalker som er fylt med Kristi blod og gir oss kjærlighetens kraft på vår vandring her nede!

Det er en av de syv hellige klokker som toner i Sakramentenes store harmoni og gir oss det glade sinnsnot på vår vandring her nede!

Er det ikke underfullt å minnes den velsignelse som himmelens og jordens Herre ut fra hele sin Skapermakt lyste over jordens første ektepar: «Vorde fruktbare og mangfoldige og oppfyller jorden og gjør eder den underdanig —?» En velsignelse som siden strømmet ut over hele menneskeheten og forbandt naturen med Gud, med hans Nåde. Den drog forbindelsen mellom mann og kvinne ut av naturens mørke favn og løftet den opp blandt de syv hellige Sakramenter og gav den rang med Dåpen og Eukaristien. Den temmet naturens brutale makt og vigslet den til samfundstjeneste. Se hvor skjønn Guds Allmakt åpenbarer sig i ekteskapets hellige idé!

Og se hvor skjønn Guds Allmakt åpenbarer sig i Ekteskapssakramentets ytre tegn!

Vi vet at alle Sakramentene har et tegn, et synlig eller hørlig uttrykk, en synlig eller hørlig handling som både viser hen på dette Sakraments særlige Nåde gave og samtidig formidler denne Nåde. I Dåpens Sakrament vannet og overgytelsen av vannet — i Feringen er det oljen og salvelsen med oljen — i Eukaristien brødet og vinen og deres forvandling. I ekteskapet er det ytre tegn den gjensidige, hørbare overenskomst, de gjensidige løfter som gir til kjenne at de to vil leve med hverandre som ektefeller i kjærlighet og trofasthet til døden — og kun den — adskiller dem.

Den form og den rituelle ramme som denne overenskomst sluttet i har Kirken anordnet, og derfor har ekteskapets ritual endret sig gjennom tidene. Men siden konciliet i Trient har det vært Kirkelov at ekteskapet skulde sluttet i nærvær av en katolsk sogneprest og to vidner, og alle katolikker er i sin samvittighet bunnen til dette ritual. Som ytre tegn blir altså menneskets Ja ord hevet fra naturens rike opp i Guds rike og erklært for en hellig handling i Guds øine — med en hellig handling velsignelsesrike følger. Menneskene tillegger alle ytre tegn en mening: vi rekker hverandre hånden når vi sier: «jeg lover dig det!» — men Gud alene kan forbinde slike ytre tegn med en Nåde. Og med to ektefellers håndslag foran Alteret skjenker han troskapens Nåde til å holde givne løfter — til dem som akter Sakramentets hellighet gjennom hele livet.

Ekteskapets Sakrament virker gjennom hele livet: ekteskapets Nåde lyser over barnets vugge og for dem som vil den hele livet selv når bryllupssangen lengst er tystnet. Ja, den lyser over alle som tilhører hjemmet der er bygget på dets hellighet.

N. K. K. F. GJENNEM 10 ÅR

Norske Kvinners Katolske Forbund blev konstituert 23. oktober 1924 ved enstemmig beslutning på et tallrik besøkt møte i Akersveien 4, Oslo.

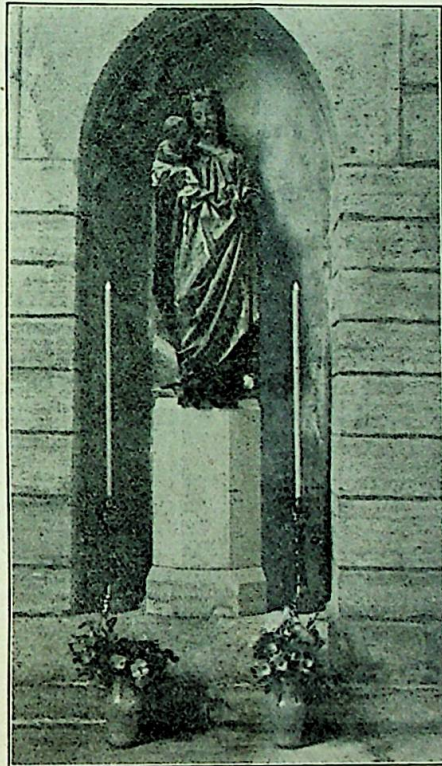
Forut for dette møte hadde på fru Anna Backers initiativ to forberedende møter funnet sted for å få bragt på det rene om der blandt norske katolske kvinner var stemning for å organisere landets kvinnelige katolikker i et norsk forbund med det formål å slutte sig til den store verdensomspennende organisasjon, som under navnet «Union Internationale des Ligues Féminines Catholiques» har samlet millioner kvinner under sin fane til felles arbeide for felles mål.

Det konstituerende møte var sammenkalt etter samråd med hans høier. biskop Smit, likesom utkast til vedtekter var forelagt ham før de blev fremlagt på møtet. På møtet blev redegjort for sammenslutningens betydning, for nødvendigheten av at også katolske kvinner ruster sig for samfundsoppgavene så man kan øve innflytelse og fremme katolsk samfundssyn, likesom fordelene ved å være tilknyttet en stor internasjonal katolsk organisasjon blev fremhevet. Vedtekter blev diskutert og vedtatt. Til første styre valgtes: formann fru Anna Backer, viceformann frøken Kristine Heggen, protokollførende sekretær frøken Ida Johnsen, korresponderende sekretær fru Inga Lærum Liebich, kasserer frøken Maria Müller.

Biskopen gjorde det nye forbund den ære å komme tilstede straks forbundet var konstituert. Han uttalte de beste ønsker for dets virke og opnevnte mgr. Offerdahl til forbundets åndelige rådgiver. Biskop Smit skjenket med vanlig generøsitet den første pengesum til forbundets virksomhet, og innen han forlot lokalet mottok de tilstedeværende benedictionen. Hoffdame fru Utke Ramsing og grevinne Bjelke, som var iferd med å organisere henholdsvis danske og svenske katolske kvinner, deltok til glede for alle i det konstituerende møte. Nu var altså N. K. K. F. forsåvidt formelt i orden. Det gjaldt så å skaffe det tilslutning fra katolske kvinneforeninger utover landet. Det var slett ikke så like til å vinne gehør og skape interesse utelukkende gjennom korrespondanse for forbundets planer på de mange små stasjoner, som er spredt ut over landet fra Kristiansand i syd til Tromsø i nord. I løpet av 1925 kom man dog så langt at forbundet blev anmeldt og tilsluttet den internasjonale liga.

Til å begynne med fant styret at det ikke burde opta nogen direkte virksomhet, dels fordi man manglet mid-

ler og dels fordi man ennå ikke hadde et landsmøtes beslutning for et slikt arbeide i ryggen. Styret fant at det også i første rekke gjaldt å underbygge den unge organisasjon og vekke kvinnenens forståelse for nødvendigheten og viktigheten av sammenslutning og betydningen av å tilhøre en verdensorganisasjon. En rekke skrivelser og sirkulærbrev blev i den anledning utsendt, og likeledes førtes en livlig korrespondanse med hovedkontoret i Utrecht og ligaens forskjellige medlemmer. Det første landsmøte blev holdt i Oslo 31. mai og 1. juni 1926. Både det danske og svenske kvinneforbund var representert. I 1927 blev utsendt en offentlig protest — opratt i Oslos store dagblader i anledning av Martha Steinsviks uhyrlige beskyldninger mot den katolske Kirke og dens presteskap. I 1929 rettet styret i N. K. K. F.'s navn en henvendelse til Justisdepartementet i anledning av den pågående revisjon av straffeloven. Henvendelsen gjaldt § 211 i straffeloven, som setter straff for salg av «utuktige skrifter, bilder og desslike», men som myndighetene lot sove, tiltross for at den trådte i kraft 4. juli 1927. N. K. K. F. rettet derfor en ærbodig og inntrengende henstilling til myndighetene om at § 211 i straffeloven håndheves etter sin mening og hensikt. Sommeren 1930 sendte styret i forbundets navn en henvendelse til Den Norske Lægeforening i anledning av spørsmålet «Abortus Provocatus» og fremholdt inntrengende det katolske syn herpå. Styret har dessuten arbeidet med en rekke programposter, særlig skolespørsmål i forbindelse med å skaffe katolske barn gratis tannpleie og skolepiker husstellundervisning. En rekke interessante og oplysende foredrag er holdt

Fra St. Birgitta-huset i Rom.

særlig på landsmøtene og de offentlige møter tilknyttet disse. Og ved Unionens kongress i Haag i april 1928 representerte formannen, fru Anna Backer, det norske forbund. 29. juli 1930 deltok man i Olavsjubileet i Trondheim. Under en særdeles vellykket tefest hadde styret den glede å kunne overrekke biskopen av Selja et bidrag av kr. 1000.00 til Stiklestad-kapellet. Dessuten blev gitt en kommunionsduk til kapellet.

Ved ankomsten til Trondheim kunde formannen tillike overlevere sognepresten ved St. Olavs kirke en praktfull silkebord til prekestolen. Den prydet kirken under alle festdagene. Under festlighetene på Stiklestad blev forbundets vakre nye banner for første gang båret i høitidelig prosesjon.

I anledning av den hl. Fadens 50 års prestejubileum

foretokes en innsamling. Utbyttet herav kr. 464.25 blev oversendt Unionen.

I alle år har der vært en utmerket forståelse og livlig forbindelse mellom de tre skandinaviske forbund. På et tidlig tidspunkt opprettet D. K. K. F. sitt eget «blad» som senere gikk over til å bli et skandinavisk fellesorgan med ansvarlige redaktører i de tre land. Dette såvel som de gjensidige besøk i anledning av landsmøtene har sikkert i høi grad bidratt til det gode og hjertelige forhold. En gang i året — 8. oktober, den hellige Birgittas dag — lar hvert av forbundene en messe lese for de skandinaviske forbunds fremgang og vekst.

På forrige landsmøte blev man enige om, at styret snarest bør opta et organisert arbeide til reisning av et utdannelsesfond for katolsk ungdom (mannlig som kvinnelig), mens et forslag av eldre dato samtidig blev skrinlagt. Det gikk ut på opprettelse av et godt katolsk pensjonat for katolsk mannlig ungdom, som må ha sin utdannelsesetid i Oslo.

En kinematografkomite på tre medlemmer blev nedsett i den hensikt å få utredet spørsmålet om på hvilken måte katolske kvinner kan øve innflytelse for å opnå å få fjernet dårlige filmer. Komiteen består av: fru Anna Backer (formann), fru Anna Bonnevie og fru Irene Elieson. På det landsmøte som holdes i disse dager vil der redegjøres nærmere for begge ovennevnte poster.

På grunn av sviktende helbred nektet vår første formann fru Anna Backer å motta gjenvalg på forrige landsmøte. I hennes sted blev valgt frøken Louise Bachke. Fru Anna Backer blev enstemmig utnevnt til forbundets første æresmedlem. Styret består nu av: Frøken Louise Bachke, formann. Fru Anna Bonnevie, 1ste viceformann. Frøken Sigrid Boe, 2den viceformann. Fru Ulla Vedel Berrum, protokollførende sekretær. Frøken Angela Endresen, innenlandsk sekretær. Frøken Ellen Fåberg, utenlandsk sekretær. Frøken Maria Müller, kasserer. Pater Lutz er forbundets åndelige rådgiver. Forbundet har for tiden 11 tilsluttede ledd, 1 æresmedlem, 5 livsvarige medlemmer og 26 enkeltmedlemmer.

K. H.

Millionærdame og negerapostel.

Den 12. oktober 1932 innviedes St. Xaversuniversitetet i St. Louis — det første store katolske universitet for negrer i Nord-Amerika. Det var en gledesdag for alle de tilstedeværende, men dog mest for Moder Katharina Drexel. Det var henne som dette universitet skyldte sin tilblivelse — hun, der som datter av en millionær, hadde stillet hele sin formue og hele sitt liv i de foraktede negres og indianeres tjeneste. Selv har hun skildret sitt levnetsløp i et intervju som den kjente journalist Gwendolyn Bristow har hatt med henne og offentliggjort i «New Orleans Times» — hvorledes det kunde gå til at hun blev negrenes og indianernes apostel og stiftet et ordenssamfund hvis første medlem hun selv blev.

*

«Mamma, hvorfor kom Kolumbus egentlig til Amerika?» En liten pike ser op fra en tykk bok hvori hun

har funnet en mengde deilige, brokede bilder av den berømte Kolumbus og hans prektige skib, hans tapre soldater og de brune indianere som i angst kneler for ham.

«For å omvende de ville,» svarer moren.

Den lille krølltopp blir plutselig eftertenksom:

«Men er alle de ville omvendt nu, mamma? Ikke? Da er det sannelig på høi tid —» og den lille apostel springer fort op: «Kom, mamma, fort dig å ta din hatt på — nu har de stakkars ville ventet så lenge! La oss gå å omvende dem!»

Den fornemme mrs. Drexel ler — men for lille Kitty er det dødsens alvår. Dette hendte i 1860. — Og nu er lille Kitty over 80 år gammel, er generalforstanderinne for søstrene til negres og indianeres omvendelse, og skjønt noe skrøpelig, like så ivrig og energisk som for 72 år siden.

Moder Katharina Drexel er datter av den grunnrike innehaver av den ennå eksisterende storbank Drexel, og hennes mor var en av de førende societetsdamer i det gamle Filadelfia. Av den lille livlige Kitty blev der en fintdannet dame, glødende i sin hellige tro og ved den styrket til å bli skytsengel for Nord-Amerikas indianere og negre. Hun har bygget over hundre misjons-skoler i Syd- og Veststatene, og for to år siden satte hun altså kronen på sitt verk ved som 80-åring å åpne dette negeruniversitet, mens hun i den mellemliggende tid også har grunnlagt et ordenssamfund hvis formål utelukkende er arbeidet for hennes av alle ellers foraktede ynglinger, og som hun som sagt selv er trådt inn i.

«Oprinnelig var det ikke min mening,» smiler den ærverdige dame — «nei, det kom jeg først langt senere til å tenke på efter at jeg allerede hadde bygget og beskyttet mange skoler og stadig så mig om efter flere prester og søstre som vilde opofre sig for mine kjære »ville«. Først da blev jeg kalt til ordenslivet, idet jeg klart og tydelig hørte en stemme si i mitt hjerte: «Kitty, hvorfor sender du alltid andre ut? Hvorfor går du ikke selv? Hvorfor blir du alltid hjemme?»

Jeg var dengang ung ennå og måtte delta meget i selskapslivet og i alle slags fornøielser. Men jeg gikk aldri helt op i disse adspredelser — både i teatret og under operaer sovnet jeg ofte av lutter kjedsomhet og alltid måtte jeg tenke på de stakkars forsømte indianere. Jeg vilde bli en annen Kolumbus for Guds brune folk i det ville vesten — og derfor blev jeg ordenssøster. Altså, kjære unge dame, De må ikke i Deres artikkel skrive noe om et knust hjerte — for mitt hjerte var dengang like så sundt og fullstendig lykkelig som det er nu!» Og tross de mange rynker og folder ler Moder Katharinas gamle ansikt så skjelsk og glad som skulde det tilhøre en ganske ung pike. Så fortsetter hun:

«På den tid tok min far mig med på en forretningsreise til det fjerne vesten som da var meget vilt og romantisk. Det blev mitt livs store begivenhet, for da så jeg den første indianer og den første misjonær. Og som jeg syntes synd på den stakkars prest — han var så forferdelig fattig! Så gav jeg ham 100 dollars av mine påkledningspenger — men jeg var redd for å fortelle det til pappa. Tilsist tok jeg mot til mig og gjorde det, men

var det ikke snilt av ham at han bare roste mig og gav mig flere penger til presten?

Efterpå gjorde vi mange lange reiser til Rom og Paris, men jeg kunde aldri glemme mine indianere. Så var det en sommer at vi bodde på vårt landsted utenfor Filadelfia, da tjeneren en dag meldte mig to geeistlike herrer som ønsket å tale med mig. Den ene var biskop Marty, en høi og slank benediktinerpater som stod i spissen for Syd-Dakotas bispedømme, og den annen var en gammel misjonær med langt snehvitt hår. De fortalte mig om den store nød som fantes mellem indianerne — og jeg gledet mig helt barnslig over at de kom til mig og bad mig om hjelp, hvorfor jeg også straks tilbød dem å bygge en kirke for Osageindianerne — —» Moder Katharina smiler igjen ved minnet — «men den blev bygget av tre. Så da den første orkan kom feiet den hele kirken med sig, så den svevet et øieblikk helt i luften. Øieblikkelig bygget jeg en ny, men den var av sten. Og fra nu av var min søster og jeg i fyr og flamme for indianerne. Vi bygget skoler i Santa Fe, tre i Montana, en i Kalifornia, en i Indiana, to andre for Osageindianerne og mange flere som jeg ikke husker nu.

Med biskop O'Connor foretok jeg to lange misjonsreiser i Vesten, for det meste til hest og full av begeistring. Det var hele opdagelsesferder — og under inntrykket av dem bygget vi tre nye skoler for Siouxindianerne og en stor i White Earth.

På hjemveien fortalte biskopen mig om de mange negrer i Amerika og katolikkenes store ansvar når de slett ikke gjorde noe for sine sorte brødre, men rolig lot dem gå fortapt. Det gjorde mig meget bedrøvet — og plutselig sa biskopen til mig: «Hvorfor stifter De ikke en orden som helt kan vie sig for å omvende negrer og indianere?»

Straks hørte jeg den samme stemme igjen: «Hvorfor blir du hjemme? Hvorfor ofrer du dig ikke selv?» Allikevel protesterte jeg — jeg passet ikke for klosterlivet — jeg visste ikke hvorledes man stiftet en orden. Men biskopen gav sig ikke: «Barn, Gud er allmechtig og kan danne en ordensstifterinne av den lille Kitty. Vi er alle bare verktøi i hans hånd!»

Det forstod jeg — og trådte derfor inn hos «Sisters of Mercy» for å få den nødvendige forkunnskap. Efter to års forløp grunnet jeg da på mitt landsted ved Torresdale sammen med 16 unge damer det Allerhelligste Sakraments orden til indianeres og negres omvendelse. Siden — i 1891 — vårt moderhus i Cornwells Heights. Vi er nu 320 søstre, men vi har bruk for mange, mange flere.»

Alt dette fortalte den ærverdige gamle søster så enkelt som skulde dette ugennyttige, opofrende arbeidsglade liv ikke være noe særlig bemerkelsesverdige. Og da Gwendolyn Bristow rettet følgende spørsmål til henne: «Hvor mange anstalter, skoler, kirker og klostre har De egentlig bygget i disse år?» — ryster St. Xavers-universitetets grunnlegger på hodet: «Det vet jeg ikke lenger. Og det har slett ikke noe å si. Det er meget viktigere å tenke på fremtiden og det arbeid som skal gjøres!»

Sannelig et svar verdig den Kitty som engang vilde

vite hvorfor Kolumbus kom til Amerika og senere gav hele sin formue på 12 millioner dollars, all sin kraft, all sin kjærlighet og hele sitt liv for å ophjelpe hvad generasjonene efter Kolumbus har forsømt: våre sorte og brune brødre og søstres velferd i Amerika.

Intet er så vakkert —

(Fra «Saint Innocents»).

Intet er så vakkert som et barn
når det sovner mens det ber sin bønn —
det sier Gud.

«Det er JEG som sier dig det —
at intet er så vakkert
på den hele jord!

Jeg har skapt all verdens skjønnhet —
jeg har sett all verdens skjønnhet —
jeg har sett det vakre Frankrik
med dets store vakre sletter
med dets store vakre høider —
skjønt — ja, skjønnest land av alle!
Hjerter har jeg sett, som ofret —
hjerter har jeg sett, som elsket —
hele livet — bare elsket!
Jeg har sett martyrs tro
bære gjennom alle smerter,
bære pinebenkens gru
uten klage — sterk til døden.

Kjærlighetens tårer har jeg sett
finkle klarere enn himlens stjerner.
Menneskenes øine har jeg sett
lyse gjennom natt og mørke
bedende og gode, kloke, ømme.
Og jeg har sett liv — fra fødsel og til død,
de spant sig ubrutt frem —
fra Dåp til Vandringsbrød —
lik hvite, fine tråde.

Alt var skjønt — sier Gud — men,
det er JEG som sier Dig
at dog intet på den hele jord
er så vakkert som et barn —
et litet barn som sovner mens det ber sin bønn —
under sin skytsengels vinger

og som smiler til sin engel
før det lukker trett sitt øie —
og som blander alle ord
i det store Fadervår
med de ord som det skal si
til Guds mor: Hil Dig, Maria!

Jeg har sett de største Helgner —
det sier Gud —
og dog jeg aldri så et syn så rart, så vakkert
på hele denne jord — som dette lille barn
som sovner mens det ber sin bønn —
som dette lille vesen når det sovner tillitsfullt.
Intet er så vakkert —
det sier Gud —

Charles Péguy.

Kvinnens socialfølelse.

Vi kvinner kan ikke i våre dager beklage oss over at vi ikke får anledning til å utdanne oss. Allerede som ganske unge piker får vi lov til å drikke av videnskapens brønn så meget vi bare makter — vi kan uten noen som helst hindring, om vi ønsker det, stifte bekjentskap med et utall av lærde ting og vi møter overhodet ikke motstand på noen kant hvis vi skulde ønske å orientere oss i den retning. Vi har forlenget erobret vår posisjon i det akademiske liv og treffes så å si alle vegne — det skulde da nettopp være på prekestolen og for alteret, som jo imidlertid er områder hvor iallfall vi katolske kvinner vet at vi intet har å gjøre.

Altså må man si at vi kvinner i allerhøieste grad har fått de «fem talenter» betrodd — nu kunde det kanskje være på tide å overveie om vi virkelig forvalter dem rett. Med all vår dyktighet er der allikevel grunn til å spørre: «Har all denne dyktighet sitt supplement i våre sociale interesser? Bruker vi all denne dyktighet til helt bevisst ved siden av vårt yrke å bygge op en ny og bedre tid i et nytt og bedre samfund?» Det turde vel dessverre være et spørsmål! Da vårt forbund i påsken møttes til kongress i Rom fikk vi fra mange forskjellige sider høre hvilke forordninger og hvilke forventninger man stillet til vår tids høitdannede og høitkultiverede kvinner. Man minnet oss om at vi burde være den uvurderlige kraft innenfor den katolske Kirke og søilene for det oversnaturlige Gudstempel på hvilket menneskeheten uten ophør burde arbeide.

Oppfyller vi disse forventninger? Arbeider vi på å oppfylle dem? Akk dessverre — vi må om vi vil være ærlige innrømme at selv om vi er nokså lærde og nokså kultiverede mangler vi allikevel det som så sterkt preger mannen: oversikt og utsyn — interesse for samfundet, for de objektive verdier. Vi kvinner er mere optatt av

vår subjektive tankeverden, av de nærmest foreliggende ting — og egentlig ønsker vi slett ikke å komme ut av disse skranker. Ulykken er at vi som regel — undtagelser finnes selvfølgelig! — mangler *social innstilling*. Ti selv om vi nokså ivrig tar del i allslags velgjørenhetsarbeid ofrer vi ikke vår oppmerksomhet nok på dette arbeids motiver og resultater, sett i forbindelse med den store sociale helhet, med *samfundslivet* som bærende idé.

Det er denne mangel hos oss, som ikke ligger åpent i dagens lys men som nærmest viser sig i sine virkninger, som har bevirket at de forventninger som knyttet sig til kvinnens politiske rettigheter, hennes fullstendige likestilling med mannen som statsborger, i så stor en utstrekning er blitt skuffet. Mange steder hadde man regnet med kvinnens konservatisme — med deres interesse i å bevare samfundets reelle verdier som religionsundervisningen, moralbegrepene og ekteskapets hellighet og håpet på at de i flokk og følge vilde gjøre sin numerisk sterke innsats på disse felter. Desverre, ofte har dette vist sig å være en illusjon, ti vi kvinner åpenbart en nesten ubegripelig kortsynthet — fremdeles undtagelsesene i all ære! — og viste oss nærmest som en slags værghøns som snudde oss pent efter vinden og som man absolutt ikke kunde stole på, så uberegnelig var vår holdning. Og i denne fortvilte og vanskelige efterkrigstid blev vi ikke de redningsplanker som vi kunde ha vært, og som man hadde drømt om at vi skulde bli.

Rett skal imidlertid være rett: i mange land yder kvinner nu en verdifull social tjeneste. Disse land har opprettet sociale skoler hvori kvinnens øine åpnes for fenomenenes sammenheng og for det som tiden trenger. De får en hel faglig utdanning og en social trening, som dyktiggjør dem til en resultatrik social gjerning.

Forstår vi egentlig helt hvilket virkefelt vi kvinner har i den moderne sociale forsg? Enten vi vil tre helt aktive i dens tjeneste og ta den som vår levevei, eller vi bare ønsker å ofre oss for den i vår fritid — en social fagutdanning trenger vi alle til å gjennomgå, fordi alene den gir den vide horisont som ikke nøies bare med arbeidet i sig selv, men også omfatter «hvorfor?» og «hvortil?», og som gir oss innblikk i de offentlige institusjoner og uttrykksformer.

La oss som kvinner — som *katolske* kvinner — forsøke å tenke og føle mer socialt! Nesten alle vår tids problemer er *sociale* problemer. Kirke, stat, skole — alle har de også sociale funksjoner. Familie, autoriteter, eiendom — alt er på det nøieste knyttet til den sociale verdensplan. Vår egen personlige skjebne spiller sig ut innenfor den sociale ramme. Og alle sociale revolusjoner betyr følgelig en fare for vår udødelige sjel.

Og la oss være klar over: å ha *en sann social innstilling* er det samme som å ha *en sann katolsk innstilling* — uansett trosbekjennelse for øvrig. For denne innstilling bygger på næstekjærlighet, offervilje, tålmodighet, selvfornektelse, den skuer dypt inn i denne verdens forestelser og ser dem i sin sammenheng med evigheten. Den ser av hvad änd fenomenene er og søker å hjelpe det gode, det sanne, det skjønne frem — og det er å søke og finne Gud.

«X».

N. K. K. F.

Trosfeller, husk landsmøtet 6. og 7. oktober. Vi henstiller til våre kvinner i tide å ordne sig, så de kan disponere lørdag ettermiddag og søndag for våre møter. Alle kvinner — de som står i en eller annen forening så vel som de der *ikke* er tilsluttet noen sådan — har fri adgang til alle møter. Vi minner her om de viktigste punkter på programmet:

Lørdag ettermiddag 6. oktober presis kl. 16 åpner formannen, frøken Louise Bachke, landsmøtet i festsalen i Bispegården, hvorefter man får høre en beretning om Forbundets arbeide i siste periode. Valg av formann og styre finner sted. Formannen redegjør for Forbundets arbeide med hensyn til utdanningsfondet.

Kl. 19.30 serveres en forfriskning i klubblokalet. Pris 50 øre. Man har nu anledning til å samtale med hverandre eller studere dette nr. av «St. Olav» som inneholder saker av særdeles interesse for oss kvinner.

Kl. 20 holder pater Lutz foredrag i festsalen om «Kvinnesaken av idag». Foredragsholder så vel som emne borger for innholdet.

Søndag byr om mulig på enda mere. Kl. 12.30 forteller D. K. K. F.'s formann, hoffdame fru Utke Ramsing, om det store internasjonale kvinnemøte i Rom siste påske. Fru Anna Bonnevie redegjør for forbundets arbeide med kinosaken i siste periode, hvorefter det skandinaviske samarbeid, særlig med hensyn til medlemsbladet, drøftes. Hans Høiærv. Biskopen kommer til stede, taler til kvinnene og gir oss sin velsignelse. Den offisielle del av programmet er ferdigbehandlet og møtet heves. Kl. 20 avskjedssouper i Lærerinnelaget.

Styret v/ K. H.

Opdragelse til hjemmet.

En av katolsk aksjons aller viktigste oppgaver er å ta sig av de vordende hustruers og vordende mødres oppdragelse så de står best mulig utrustet for sin fremtidige gjerning. Men — så naturlig, så selvsagt som denne oppgave enn er, så støter den dog på hindringer, ja, på likefrem motstand. Og det ikke minst fra de unge piker selv. Deres forståelse og deres tankeverden er blitt så forfalsket at de ikke mer eier en klar og tydelig oppfattelse av deres særpregede kall som *kvinner*. De pleier tvertom med forkjærlighet sine maskuline tendenser for å kunne ta konkurransen opp med mannen — de spesialisere sig for kontorarbeidet, fabrikkene, butikkene eller rettsskranken, men ikke for sitt arbeid i hjemmene. Alle de mange stillinger som de nu har

erobret sig adgang til får dem til å glemme den hellige oppgave som Forsynet har skapt dem til. Ti det er sikkert: i Guds plan er kvinnen ikke arbeiderske eller handelsmann eller advokat, men herskerinne og mor i sitt eget lille rike.

Dette sier mgr. Fillon, erkebiskop av Langres, i en utmerket artikkel som nylig stod i «La Vie Catholique» og hvis emne var: «L'Education en Vue du Foyer» — altså oppdragelse med hjemmet for øie. Vi gjengir i det følgende noen av dens tanker som jo alltid har en brennende aktualitet.

Ennu er der dog unge piker som lytter til sitt hjertes stemme og søker å finne sin *rette* plass — men i en altfor utøilet sentimentalitet og i en altfor ukontrollert fantasi fortaper de sig i illusjoner om det ekteskapelige liv — illusjoner som de søker å opprettholde når de gifter sig ved å nekte å se sannheten i øinene. Dog engang må de opdage at de ikke har giftet sig med et ideal uten feil, men med et almindelig menneske med vane og tilbøieligheter som ikke harmonerer med deres egne, og da skuffes de dypt og føler sig bedratt og forrådde. Ennu ulykkeligere blir de om det melder sig økonomiske vanskeligheter som vel de ferreste undgår å komme i berøring med i våre dager. Disse unge kvinner *vil* ikke se virkeligheten som den er — de forlanger at ekteskapet skal være en stadig fest — og de blir bitre om det ikke er så.

Andre, hvis karakterer er utpreget stolte og hovmødige mer enn de er følelsesbetonet, har som følge derav et helt galt syn på sine huslige plikter. De betrakter et liv i hjemmets skjød som uverdigg for sin «høie» ånd og sine «fine» interesser og føler sig som i fengsel ved å leve for mann og barn uten et større publikum til å beundre sig. De forstår ikke sannheten i Skriftens ord: «Ekteskapet er et Sakrament for Gud og mennesker».

Men til alle dem som ser ekteskapet ut fra det ene eller annet synspunkt sier kristendommen et alvorsord. Den sier at det å bygge et hjem er en misjon, gitt av Gud, og derfor en kilde til alt som er vakkert, godt og sant. Å glemme et ekteskaps *kristne* opprinnelse er derfor også en av de farligste villfarelser den menneskelige ånd kan bli hildet i — meget farligere enn å ha en sentimental eller hovmodig innstilling til det. Det borgerlige ekteskap og skilsmisser er desverre sanksjonert av samfundet som helt legitime foreteelser. Selv så tidlig som i skolen får nu små barn å vite, at skilsmisse er ikke så «farlig» — man skal ikke ta et ekteskap så altfor alvorlig og iallfall slett ikke høitidelig. Hvordan skal slike barn senere få syn for at et ekteskap helliges ved vielsen og at skilsmisse er et onde og en synd? 18—20 år gamle har de unge piker fylt sine tanker med romaner, sine sanser med film og revyggjøl, og de tror nu fullt og fast på sannheten av de moderne slagord som: retten til personlig lykke, retten til å leve sitt eget liv o.s.v. — sentenser som beruser sjelene og selvfølgelig først og fremst de som ikke er blitt religiøst oppdratt.

Moderverdighetens hellige idé har gjennomgått en lignende omkalfatring. En mor forteller at hennes lille pike på 12 år betrodde henne at det var altfor besverlig å ha barn — hun og hennes venninner var enig i at de

ikke vilde ha noen barn når de giftet sig. Barnslig snakk — som imidlertid er betegnende for tidsånden, og som når barnet blir en ung pike først blir docert og siden praktisert i ekteskapet. Selv de som går inn i det med de beste forsetter får disse kullkastet av økonomiske vanskeligheter, de knappe lønninger, de snevre boligforhold, som gjør sin deprimerende innflytelse gjeldende i det lange løp. Og allikevel er moderinstinktet stadig levende i den kvinnelige sjel. Da en liten venninnekrete av småpiker engang blev spurt hvad de vilde være når de blev store svarte de alle: «mamma'er».

Derfor er der ennå håp om at vi kan motarbeide alle falske forestillinger om ekteskapet hos de unge piker — det er ikke for sent. Ikke minst fordi vi nu ofte ser at ansvarsbevisste unge piker overveier hvem de vil gifte sig med ut fra det om de ønsker å ha ham til sine barns far. Mange av de beste unge piker har av den grunn vanskelig for å velge sin mann — idet de avskrekkes ved en eller annen åpenlys feil hos sine venner, og ikke kan komme over sin redsel for å se disse feil nedarvet på sine barn. Andre tar det dessverre på en annen måte: de mener at en tvilsom fortid er den beste garanti for at en mann vil falle til ro i et ekteskap — men dette er en stor feiltagelse. Våre unge kristne piker har rett til å kreve en sedelig ren fortid av sin mann — som de bør være vare overfor den sjelelige og intellektuelle harmoni imellem dem selv og deres vordende ektefelle. Særlig på det religiøse område betrygger en slik overensstemmelse hjemmets lykke mer enn noe annet. Og denne lykke grunnlegges ved, at de unge bruker sin ungdom til å dyktiggjøre sig for ekteskapet gjennom overveielse, bønn og sedelig renhet. Men praksis må slå følge med disse teorier. Vår oppdragelse av de unge piker må ta sikte på å skaffe sunde kvinner, flinke husmødre, kloke pedagoger, helstøpte kristne. Til en sund sjel kreves et sunt legeme — la oss derfor ikke forsømme den fysiske utdanning. Visselig kan overdreven sport, når den gir sig utslag i krevende konkurranser, skape en uharmonisk utvikling av legemet på bekostning av den kvinnelige sjels finhet. Denne form for legemskultur er de vordende mødre uverdige. Deres fysiske utdanning må ta sikte på den harmoniske utvikling og på en likevektig sundhet som vil lette alt husarbeid. Ti dette arbeid er kvinnens egentlige rike. Den beste medgift en kvinne kan få er arbeidsdyktighet og sparsommelighet. Den største lykke for en kvinne er å skape et muntert og tiltrekkende hjem for mann og barn og venner. En god husmor kan stelle sitt kjøkken, gjøre sine innkjøp, tilberede dem med omhu så intet går tilspilde, anrette det tiltalende, og kan tillike innenfor den økonomiske ramme finne på de små overraskelser som skaper tilfredshet og åpner familiens hjerter for hjemmets gode ånd. Derfor er husholdnings- og kokeskoler noen av de beste forberedelser til livet som de unge piker kan få. Og ved siden av dem de syskoler som setter de unge kvinner istand til å bli en dyktig syerske — venner av den gode smak, fiender av de overdrevne moter. Fremtidens mødre skal ha undervisning i kvinnehigiene, i sykepleie og først og fremst i barnepleie. De må lære å ha sans for et hjemms hygge i farvevalg og arrangements — de må få sin smak utviklet ved

å stifte bekjentskap med kunstens rike. Og de må forberedes til sin oppdragergjerning — den gjerning som består i å lede viljene til de kan lede sig selv. Å lede andres vilje forutsetter *autoritet* — d.v.s. en moralsk overlegenhet som kun finnes hos den som er herre over sig selv. Den overlegenhet som av sig selv får hjertene til å åpne sig — den overlegenhet som alltid holder et menneske under utviklingens lov skal de unge piker tilegne sig, for den gjør dem til hjemmets herskerinne, gjør dem skikket til å være en intelligent ektefelles kamerat og de voksnes barns venn og fortrolige.

Den kvinne, som lever et kristent liv, vil alltid få kraft til sine oppgaver som hustru og mor ved sin forening med Gud i stillhetens bønn. Oppdragelse til hjemmet er oppdragelse til å leve et indre liv — i trofasthet, håpefullhet og kjærlighetsoffer. Og i bevisstheten om at «den hånd som rører vuggen, styrer verden.»

Fra Vikariatet:

1. Velærverdige sogneprest *P. Maesch* meddeles ærefull avskjed fra St. Ansgars sogneprestembede, Kristiansand S.

2. Høiærverdige monsignore dr. *K. Kjelstrup* konstitueres som sogneprest ved St. Ansgars kirke i Kristiansand S. med bibehold av sitt embede som sogneprest ved St. Olavs kirke i Oslo.

3. Høiærverdige monsignore *H. Irgens* beskikkes som fungerende sogneprest ved St. Olavs kirke i Oslo.

4. Velærverdige pater *L. Hol O. F. M.* utnevnes til spiritual for St. Franciskussøstrene i Bergen.

5. Velærverdige pater *L. van Eekeren O. F. M.* konstitueres som midlertidig sogneprest ved St. Franciskus-Xaveriuskirken i Arendal.

Hørhjemme: —

OSLO. O. K. Y.s møte søndag den 30. september blev i alle måter vellykket. Men så hadde foreningen også sikret sig herr lektor Barth som foredragsholder. Lektoren tok som bekjent sitt publikum med storm allerede i vår med sitt foredrag: «Afrika rundt». Men det utrolige skjedde at herr Barth overgikk sig selv med søndagens foredrag, hvor han førte sine tilhørere på reise over land til Pressburg, hvorfra videre med floddampere til Budapest og Belgrad og videre ned til Adriaterhavet, op til den italienske Adriaterhavskyst og over land nordover igjen. Det hele blev så lett og muntert fremført at man satt igjen med det ene inntrykk: «Glimrende!» hvilket applausen efter foredraget og efter formannens takk også gav uttrykk for. — O. K. Y. fortsatte efter foredraget med ordinært møte. På møtet blev herr Erling Mikkelsen valgt til vikarierende kasserer da herr Lund grunnet sitt arbeid har måttet fratre som kasserer.

H.